

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 4 (1449) 1985 m. vasario 1 d.

Melbourne

XXX METAI

Vyskupas P. Baltakis aplankė Popiežių

Naujasis lietuvių vyskupas Paulius Baltakis lankėsi Romoje ir gruodžio 15 d. buvo priimtas popiežiaus Jono Pauliaus II. Apie lietuvių katalikų padėtį išeivijoje vyskupas popiežiui jau buvo įteikęs pranešimą raštu kiek anksčiau. Taip Popiežius atėjo į audienciją susipažinęs su vyskupo pranešimu.

Vysk. P. Baltakis išreiškė popiežiui padėką už prielankumą lietuviams, ypač taip išskirtinai parodytą šv. Kazimiero sukakties minėjimo proga Romoje. Padėkojo Popiežiui už Lomžos vyskupo Paetz paskyrimą. Šis vyskupas yra draugiškas Lenkijoje gyvenantiems lietuviams ir leidžia turėti lietuviškas pamaldas Seinų katedroje.

Popiežiui buvo primintas ir Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejus, kurį pramatoma iškilmingai paminėti. Popiežius pritarė kad ta proga vyktų iškilmės šv. Petro bazilikoje Romoje 1987 m. birželio mėn. Popiežius priminė, kad jis tikisi tais metais aplankyti Lietuvą.

Jis taip pat pritarė ir Vatikano pašto specialiųjų ženklų išleidimui sukakties proga. Prie prašymo paskelbti arkivysk. J. Matulaitį palaimintuoju Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejaus proga pridėjo savo privatų prierasą.

Baigiantis audiencijai Popiežius suteikė visiems lietuviams apaštalinį palaiminimą, įteikė vysk. P. Baltakiui dovanų (kaip matoma nuo-

traukoje) ir nusifotografavo su naujuoju lietuvių vyskupu.

Su arkiv. P. Marcinkum buvo tartasi dėl Vatikano pašto ženklų išleidimo Lietuvos krikštui atminti.

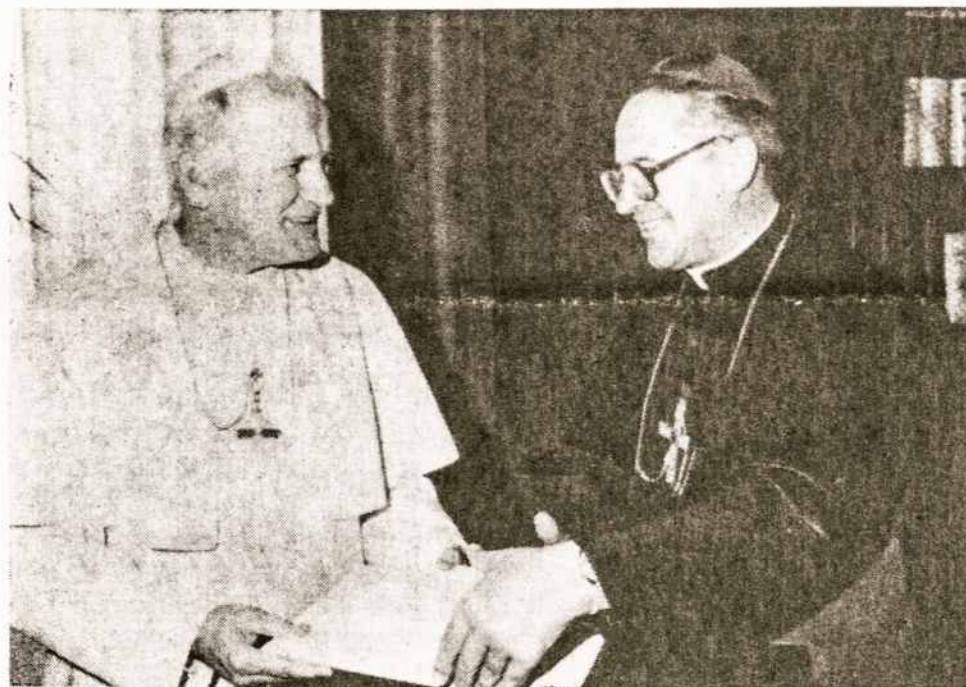
Vyskupas Baltakis buvo sustojęs šv. Kazimiero Kolegijoje. Ten turėjo progos pabendrauti su kolegijos vadovybe ir su auklėtiniais.

Per Vatikano radiją vyskupas pasveikino lietuvius tėvynėje. Šis jo pasveikinimas buvo perduotas Kūčių vakare.

Vysk. Baltakis aplankė ir kardi-

nolo Samore kapą, kuris yra 70 km nuo Romos Valeri miestelyje. Samore buvo Vatikano nuncijaus sekretorius Lietuvoje. Jis buvo pamilęs Lietuvą ir tapęs kardinolu gavo iš Lietuvos vyskupų vyskupišką kryžių. Prieš mirdamas kardinolas tą kryžių pavedė savo sekretoriui monsinjorui Mincevičiui, kad jį perduotų naujam lietuvių vyskupui. Taip vysk. Baltakis jį ir gavo.

Šiais metais vysk. P. Baltakis atvyksta į Australiją. Čia jis praves rekolekcijas visose didesnėse kolonijose.

Vyskupas P. Baltakis pas Popiežių

Italijos spauda apie vyskupo paskyrimą Lietuvai

Didieji Italijos laikraščiai paskelbė informaciją apie naujo vyskupo Juozo Preikšo paskyrimą Lietuvoje ir Lietuvos vyskupų konferencijos pirm. vyskupo Povilonio pakėlimą į arkivyskupus.

Kai kurie laikraščiai savo komentaruose kelia klausimą, ar yra pagrindo manyti, kad šie paskyrimai reiškia tam tikrą atolydį Bažnyčios santykiuose su ateistine valdžia Lietuvoje. Daugumas spaudos organų neigiamai atsako, pastebėdami, jog naujo vyskupo paskyrimas, tikinčiųjų visada pagrįstai sutinkamas su dideliu džiaugsmu, dar neišsprendžia kitų sunkių Lietuvos Bažnyčios problemų, kurios liudija, kad religinė padėtis Lietuvoje anaipol nėra normali.

Tokių neišspręstų problemų tarpe italų laikraščiai pamini tą faktą, kad nei viena Lietuvos vyskupija vis dar neturi savo vyskupo ordinaro, dvi vyskupijos tebėra valdomos kapitulinų vikarų, o trečioji - Vilkaviškio vyskupija, te-

bėra prijungta prie Kauno arkivyskupijos.

Daugumas laikraščių primena, kad dabartiniam Vilniaus arkivyskupijos apaštaliniam administratoriui vyskupui Julijonui Steponavičiui valdžia vis dar neleidžia eiti savo pareigų. Kaip pažymi ANSA žinių agentūra, vyskupui Steponavičiui dargi draudžiama gyventi Vilniuje.

Laikraščiai primena dar ir kitas svarbias problemas, liudijančias tebesitęsiančią nenormalią ir sunkią religinę padėtį Lietuvoje: vienintelei Lietuvoje veikiančiai Kauno Kunigų seminarijai vis dar neleidžiama laisvai priimti auklėtinius, kandidatus į kunigus, katalikiškoji spauda tebėra uždrausta, draudžiama spausdinti religines knygas, draudžiama katekizuoti vaikus, tikintis jaunimas yra grubiai diskriminuojamas mokyklose, tikintieji Lietuvoje iš viso yra laikomi beteisiais antros eilės piliečiais, nors jie ir sudaro krašto gy-

ventojų daugumą.

Apie atolydį Lietuvos religiniame gyvenime, rašo italų spauda, bus galima kalbėti tik tada, kai bus teigiamai išspręsta nors viena minėtųjų problemų, kai tikintieji pajus, kad yra atsižvelgiama į jų teisėtus reikalavimus, kad yra gerbiamos katalikiškai lietuvių tautai priklausiančios teisės. LRTV

Australijos laivas per Raudonąją jūrą gabeno Eritrėjos badaujančiams negrams 6.000 tonų maisto, vaisių, vilnonių antklodžių, sunkvežimių maisto išvežiojimui, vandens gręžimo mašineriją, bet Etiopijos komunistų valdžia laivą konfiskavo ir teisinio, kad Eritrėja nori atsiskirti nuo Etiopijos, tegul verčiau badu išmiršta. Eritrėja turi 1½ milijono gyventojų, pusė jų krikščionys, kita pusė mahometonai, nuo 1890 metų buv. Italijos kolonija, po II pasaulinio karo valdė Britanija, 1952 m. į savo valdžią pasiėmė Etiopija.

LIETUVIAI PASAULYJE

— Vak. Vokietijoje veikiantis tarptautinis Viktoro Petkaus komitetas neseniai kreipėsi į Švedijos ministrą pirmininką Palme, prašant paremti Petkaus išlaisvinimo reikalą. Ministras pirmininkas Palme, atsakydamas komitetui, pažymėjo, kad Viktoro Petkaus atvejis yra tragiškas. Ministeris pirmininkas savo laiške rašo, kad žmogaus teisių padėtis Pabaltijo respublikose kelia susirūpinimą Švedijos vyriausybei, ką ne kartą yra pabrėžęs krašto parlamente užsienio reikalų ministras Bodstrom. Susitikimuose su sovietų vyriausybės atstovais, rašo ministras pirmininkas, Švedijos valdžios pareigūnai neužmiršta iškelti pilietinių teisių gynėjų klausimą, ypač tų, kurie yra kaip nors susiję su Švedija. Ministras pirmininkas baigdamas užtikrina, kad Švedijos vyriausybė ir toliau kels žmogaus teisių pažeidimus Pabaltijyje ir kitur. Tuomet nebus užmirštas ir Viktoro Petkaus atvejis.

— Lietuvių akademinio jaunimo leidžiamas lietuvių žurnalas anglų kalba "Lituanus" šiais metais mini savo gyvavimo trisdešimtmetį. Lietuvių Studentų Sąjungos įsteigtas žurnalas "Lituanus" savo straipsniais supažindina svetimtautčius skaitytojus su lietuviškąja kultūra ir Lietuvos problemomis. Straipsniai liečia labai įvairias temas: kultūrą, politiką, filosofiją, sociologiją, meną ir literatūrą, kalbotyrą, muziką, recenzuojamos lietuviškos knygos, skelbiami pranešimai apie svarbesnius lietuvių ir apskritai pabaltiečių mokslinius suvažiavimus, spausdinamos lietuvių dailininkų kūrybos darbų iliustracijos. Per 30 metų yra išėję 120 žurnalo Lituanus stambiųjų numerių, apimančių iš viso apie 10 tūkstančių puslapių. Žurnalas turi apie 4 tūkstančius prenumeratorių 96 pasaulio kraštuose. Žurnalo Lituanus leidimu Akademinis jaunimas didžiai nusipelnė lietuvių reikalui, ypač lietuviškosios kultūros platinimui svetimųjų tarpe.

— Švento Kazimiero jubiliejinių metų centrinis komitetas Jungtinėse Amerikos Valstybėse numato šių metų pirmoje pusėje galutinai užbaigti savo darbą trijų veikalų išleidimu. Tai albumas apie šventą Kazimierą lietuvių dailėje, švento Kazimiero monografija ir giesmynas. Albumas jau yra spausdinamas Čikagoje ir bus apie dviejų šimtų puslapių. Veikalą buvo pradėję ruošti kun. prof. Stasys Yla, bet jam staiga mirus, albumo redagavimo darbą užbaigė dailininkas Paulius Jurkus. Monografiją - studiją apie šv. Kazimierą yra parengęs prof. kun. Paulius Rabikauskas. Veikalą netrukus išspausdins tėvai pranciškonai Brooklyne. Giesmyną yra parengęs muzikas kun. Ladas Budreckas. Jame bus iš viso 38 giesmės, jų tarpe kelios sukurtos Lietuvoje. Giesmių tarpe bus šventam Kazimierui dedikuotas himnas, kuriam muziką pagal Prano Zarankos žodžius sukūrė kompozitorius Bronius Budriūnas. Giesmyno spausdiniu rūpinasi lietuviai saleziečiai Romoje. Tikimasi, kad jis pasirodys kovo mėnesio pradžioje. Šiais paskutiniaisiais veikalais bus prasmingai užbaigtas šv. Kazimiero jubiliejinių metų centrinio komiteto darbas.

— Lietuvių Kunigų Vienybė Brooklyne, JAV, atskira brošiūra išleido LKB Kronikos 63 numerio anglišką vertimą. Vertimą parengė ir įžangą parašė Liet. Informacijos Centro direktorius kun. K. Pugevičius. Įžangoje yra trumpai supažindinama su katalikų Bažnyčios Lietuvoje dabartine padėtimi, tikinčiųjų vedama kova už religinę laisvę.

PRASIDEDA MOKSLO METAI

Mokslo metus jau pradeda australų mokyklos. Tuoj pradėsime ir lietuviškas mokyklas. Tėvai vėl veš savo vaikus savaitgaliais į lietuvių mokyklas. Veš, bet turbūt ne visi. Vieni iš tingėjimo neveš, kiti su išrokavimu, kad lietuvių kalbos vaikam nebereikia. Taip veš tik tie, kurie lietuviškai nusiteikę, kurie dalyvauja lietuviškame gyvenime, kurie gerbia savo kilmę ir savo tautą.

Po 30 metų gyvenimo Australijoje lietuvių padėtis pasirodė tikrai paradoksiška. Jaunos lietuviškos šeimos, kurių namų kalba dar lietuviška, su savo vaikais kalbasi tik angliškai. Tai šeimos ne iš pačių jaunųjų, kurios sudarytos dar Vokietijoje ar tuoj atvykus į Australiją, kurie angliškos mokyklos jau nebelankė. Jie kenčia baimę, kad vaikai nesugadintų savo anglų kalbos. Kad patys tėvai vaikams gadina anglų kalbą gerai jos nemokėdami, to jie nepagalvoja.

Kita kategorija tėvų, kurie čia Australijoje lanke mokyklą ir kuriems anglų kalba jau pasidariusi sava. Tie, žinoma, kalba ir savo tarpe angliškai ir vaikai taip pat angliškai. Tokiems lietuvių mokyklos jau nebereikia. Iš šitų tačiau yra ir kitos nuotaikos. Jie čia baigę mokyklą, jiems anglų kalba jau sava, bet jie moka gerai ir lietuviškai. Jie pasilieka šeimos kalbą lietuvišką, nors kartais kuriam ji sunkesnė, bet tai daro dėl vaikų. Suprantama, kad jų vaikai kalbės lietuviškai, jie veš savo vaikus į lietuvišką mokyklą.

Gal sunku būtų ką pasakyti apie mišrias šeimas. Visai suprantama, kad tokių šeimų namų kalba jau turi būti angliška. Stebėtina, kad iš šitokių šeimų daugiau atsiranda tokių, kurie savo vaikus siunčia į lietuvišką mokyklą arba kurių vaikai kalba lietuviškai, negu iš lietuviškų šeimų, kurie jau savo vaikų nebemokina lietuviškai. Čia irgi paradoksas, kurį net sunku būtų išaiškinti.

Po 30 metų mes turėtume daugiau atkreipti dėmesio į gimtąją kalbą. Pati australų bendruomenė, kuri anksčiau persekiojo svetimą kalbą, šiandieną pasiskelbė daugia-kultūrine bendruomene, multicultural. Svetima kalba mokinama ne tik aukštesnėse mokyklose, bet raginama mokytis kalbas ateivių savaitgalių mokyklose ir net duodama pinigine parama.

Jau senokai prieita išvados, kad vienos kalbos pasaulį nepadarysi, kas atrodo būtų idealu. Net ta pačia kalba kalbantys turi skirtingus dialektus. Ilgus amžius Europoje mokslo kalba buvo lotynų. Katalikų Bažnyčios kalba buvo lotynų. Paskutiniame Vatikano Bažnyčios suvažiavime jau nebeužteko lotynų kalbos ir ją beveik išbraukė iš liturgijos. Prancūzų kalba savo laikui buvo politikų kalba, o dabar politikai kalbasi per vertėjus.

Kokia pagaila nauda iš lietuvių kalbos? Mūsų tauta pasakytina-

Lietuviškoji išeivija ir VLIKas

Pernai šventėme 40 metų sukaktį nuo Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto deklaracijos paskelbimo lietuvių tautai. Keturiasdešimt metų nenuilstamos kovos už pavergtos, rusinamos lietuvių tautos laisvę ir nepriklausomybę. Kaip kasmet švenčiame Kalėdas, Vėlykas, Vasario 16, gimtadienius ir vardines, lygiai taip turime kasmet prisiminti ir VLIKo sukaktuves. Ši institucija pastatyta ant tvirtų pagrindų kaip lietuvių tautos atstovybė ir kovos organizacija niekada nesusvyravo dėl savo pareigų ir tikslo.

VLIKu suteikti įgaliojimai neretai mėginami paneigti ir pasisavinti vadovaujančių PLB ir JAV LB žmonių. Per paskutinį PLB suvažiavimą Čikagoje buvo daug balsų pageidaujančių ir net reikalaujančių santykių sunormalinimo su Vyriausiu Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu. To išvadoje PLB valdyba jau atsiuntė savo atstovą į paskutinius du VLIKo Tarybos posėdžius. PLB atstovo vis dar nėra prie VLIKo valdybos, o VLIKo atstovas vis dar nekviečiamas į PLB valdybos ir Tarybos posėdžius. Vyr. Liet. Išlaisvinimo Komiteto Taryba kvietė PLB atstovą į kiekvieną posėdį, nors kvietimai ir buvo ignoruojami keletą ilgų metų.

Po PLB suvažiavimo 1983 m. gegužės mėn. buvo sudaryta VLIKo ir PLB valdybos komisija, kuri turėjo sunormalinti VLIKo ir PLB valdybos santykius. Po ištisos dienos pasitarimų buvo prieita tik labai bendrų nutarimų tarpusavio santykiams pagerinti. PLB valdybos atstovai net nesutiko pasirašyti, kad 1984 metai skelbiami VLIKo metais ir kad lietuviškoji išeivija kviečiama šią sukaktį atitinkamai prisiminti. Posėdis įvyko 1983 m. gruodžio mėn. 17 d. PLB valdybos atstovas paklaustas apie sekantį posėdį atsakė, kad PLB valdyba retai susitinka ir daug reikalų nutęsiama dėl narių gyvenimo įvairiuose JAV kampuose.

Didelė dalis lietuviškos išeivijos netiki dabartinės PLB valdybos noru tartis ir susitarti. Pasitarimų vilkinimas, atskirų PLB valdybos narių pasisakymai ir užsiangažavimai labai stipriai paremia šią nuomonę. VLIKas nieko nepraras eidamas į pasikalbėjimus. Mes visgi turim tikėti, kad bet koks pasikalbėjimas suartina žmones ir kartais priverčia pagalvoti.

VLIKas nuolat užpuldinėjamas

karu metu ypatingai yra išsklaidyta po visą pasaulį. Šiandien kiekviename krašte sutiksi lietuvių. Tai mūsų ambasadoriai. Vaziuok kur nori ir vis surasi savo ambasada, žinoma, jei mokėsi lietuviškai.

Jeigu tu galvoji, kad tavo sūnus ar dukra niekur nevažinės, tik į anglų kraštus, tai tu lietuvių kalbos jį gali nemokinti, bet jei tu galvoji, kad jis gali susigalvoti nuvažiuoti ir į Lietuvą, tai be lietuvių kalbos jis tikrai nevažiuos. Nevažiuos jis nė į Italiją ar Europą, kur anglų kalba sunkiai suvartinama.

Pradedant lietuviškos mokyklos mokslo metus verta apie tai pagalvoti

bolševikinėje spaudoje. VLIKo 40 m. sukakties proga sovietinė spauda smerkė, kad VLIKas kreipėsi į Stockholmo pasitarimo dalyvius, reikalaujamas peržiūrėti Jaltos ir Teherano konferencijų nutarimus. Savaitraštis "Kalba Vilnius" rašo: "Šiuo metu vadinamas Vyriausiasis Komitetas mėgina drumsti vandenį tarptautiniuose forumuose, kalbė-

damas už lietuvių liaudį, kuri dar 1940 metais vieningai nuvertė nekenciamą buržuazinių nacionalistų režimą, o po to pasmerkė atskalūnus". Arba Lietuvos liaudis "vieningai smerkia Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto šmeižikišką veiklą". Žodis "tauta" jau neegzistuoja bolševikiniam žodyne. Jį pakeitė "tarybinė liaudis".

LKDS Biuletėnis

Nusiginklavimo derybos

Pasaulyje su pasitenkinimu ir viltimi buvo sutikta žinia apie amerikiečių ir sovietų Ženevoje atsiemtą susitarimą užmegzti naujas tarpusavio derybas nusiginklavimo klausimais. Niekas neturi iliuzijų, kad būsimo derybos bus lengvos, bet, kaip pastebi dauguma stebėtojų, svarbu, kad yra padarytas pirmas žingsnis pirmyn, kad dvi didžiosios valstybės išreiškė savo pasiryžimą susitarti tokiu svarbiu klausimu, kaip nusiginklavimas. Yra taip pat svarbu, kad būsimo derybų galutinis tikslas nėra vien tik nustatyti branduolinių ginklų gamybos kontrolę, bet apriboti ir sumažinti tų ginklų arsenalus.

Vakaruose stebėtojai vieningai pabrėžia, kad Ženevoje atsiemtą susitarimą yra didelis prezidento Reagano politikos laimėjimas. Tai pakankamai aiškiai liudija jau vienas faktas, kad sovietai daugiau negu prieš vienerius metus vienašališkai nutraukė pirmutines derybas nusiginklavimo klausimu, sa kydami, kad nesugrįš prie derybų stalo, kol iš Vakarų Europos ne-

bus atitrauktos amerikiečių branduolinės raketos. Raketos nebuvo atitrauktos, o sovietai vis dėl to sutiko derybas atnaujinti.

Taigi, Maskva atsisakė išankstinės sąlygos derybom vėl užmegzti. Nėra abejonės, pastebi apžvalgininkai, kad savo nusistatymą pakeisti sovietus paskatino amerikiečių planuojama sukurti priešraketinės gynybos sistema kosmose, kuri sovietam juo labiau kelia baimę, nes tokios sistemos planavimas jiems, bent šiuo tarpu, nėra įmanomas dėl atsilikimo technologijos srityje. Kosminių ginklų planavimas suteikia amerikiečiams galimybę būsimo derybas vesti iš jėgos pozicijų, ir planavimą panaudoti kaip mainų objektą.

Mūsų Rėmėjai

Tėviškės Aidų Rėmėjų prenumeratą prisiuntė:

\$ 65 P. M. Šiaučūnai, po \$ 60 V. Ju nokas, J. Prancūnas, A. Ulskis, po \$ 50 A. Adams, P. Leknius, A. Volkienė, \$ 45 K. Simkūnas, po \$ 40 P. Jurgutis, Br. Kasčiukaitis, V. Leitonas, A. Miliauskas, A. Šeferis, po \$ 35 I. Andrikonienė, V. Brilingas, A. Dzėmonas, A. Kildišas, S. Kuzmickas, W. Malikėnas, P. Nagys, J. Valiauga, \$ 31 J. Skuodas, po \$ 30 O. Aleknienė, K. Alseika, S. August, V. Aukštietjus, A. Barila, S. Bumblienė, Z. Čėčienė P. Česonis, E. Dainienė, I. Daniškevičienė, S. Domkus, A. Erminas, A. Grušauskas, V. Juod, R. Jurevičius, V. Kačėrauskas, T. Kairienė, M. Kaitinis, A. Kantvilas, J. Každailis, A. Kiela, Z. Kryžius, O. Kyzėlienė, K. J. Kuzmickai, K. J. Lynikas, P. Markonis, V. Mikalauskas, V. Mikėlaitis, Jonas Miliauskas, K. Milinskas, J. Norvilas, J. Petronienė, K. Prašmutas, V. Račius, S. Ramanauskas, J. Rapkauskas, K. Rasinskas, J. Rinke, Alf. Ročius, S. Šabrinskas, R. Šėmetas, S. Šiuškus, S. Šutas, V. Stankevičius, P. Švambarys, V. Urmelis, V. Vaičiulevičius, Br. Žalys, J. Žemaitis.

Kitos aukos:

\$ 30 J. Sarapinas, po \$ 25 kun. S. Gaidelis, L. Mozūrienė, J. Petkinis, O. Radzevičienė, S. Ribačiauskienė, kun. J. Šarauskas, \$ 20 J. Jasulaitis, po \$ 10 S. Augustavičius, R. Makaravičiūtė, E. Zenkevičienė, \$ 7.50 V. Narušienė, po \$ 5 A. E. Eskirtai, O. V. Jonušys, J. Kamarauskas, E. Karblanė, St. Kerulis, O. A. Leveris, A. Pudimaitis, F. Sodaitis, \$ 1 P. Smolskis.

Nuoširdžiai dėkojame visiems rėmėjams ir aukotojams.

RUSŲ MOKSLININKUI ATSIVĖRĖ AKYS

Jungtinėse Amerikos Valstybėse politinės globos pasiprašęs sovietų branduolinės fizikos mokslininkas Artem Kulikov yra aukščiausio lygio sovietų mokslo žmogus iki šiol pasitraukęs į Vakarus. Kulikov ėjo vyriausiojo inžinieriaus pareigas garsiajame Leningrado branduolinės fizikos institute. Drauge su kitais žymiais sovietų mokslininkais jis buvo atvykęs mokslo reikalais į Jungtines Amerikos Valstybes amerikiečių - sovietų mokslinių mainų programos rėmuose. Užsienio spauda pastebi, kad paprastai tokiais atvejais į Vakarus yra siunčiami tik valdžiai labai patikimi sovietų mokslininkai.

Kulikov politinės globos Amerikoje pasiprašė Kalėdų išvakarėse, bet apie tai tik dabar buvo oficialiai pranešta. Savo pasiryžimą likti Vakaruose jis įvykdė kelias minutes prieš lipdamas į lėktuvą, kuriuo iš Čikagos būtų turėjęs sugrįžti atgal į Sovietų Sąjungą. Mokslininkus lydėję saugumo pareigūnai bandė jėga Kulikovą įstumti į lėktuvą, bet mokslininkui pasisekė išsprukti iš jų rankų. Vėliau Kulikov, jau amerikiečių saugomas, susitiko su sovietų ambasados pareigūnais, kuriems pareiškė, jog savo noru, niekieno neverčiamas ryžosi pasirinkti laisvę Vakaruose.

Pabaltiečių taikos ir laisvės ryžto žygis

Kvieslys į 1985 m. pabaltiečių Taikos ir Laisvės ryžto žygį Skandinavijoje, liepos 22 - rugpiūčio 2.

PAGRINDINIS TIKSLAS

"Taikos ir Laisvės" išvyka yra suderinta su Sovietų Sąjungos teismo tvarkaraščiu. Jos apimtyje yra politinės paskaitos, tautų meno demonstracijos, koncertai, šokiai, krepšinio ir tinklinio varžybos tarp išvykos dalyvių, danų, švedų ir suomių komandų. Iki šiol "T ir L" išvykoje ir Stokholme pasižadėjo dalyvauti: Uldis Germanis, istorikas, Švedijos karininkų akademijos paskaitininkas, tema: Sovietų Sąjungos diplomatijos taktika; Andres Kung, Švedijos parlamento narys — antrininkas, knygos "Laisvės sapnas" autorius, tema: Pabaltijo federacijos dabartis ir ateitis; Imants Lescinskis, perbėgėlis, buvęs KGB pareigūnas, tema: KGB taktika; Aleksandras Shtromas, perbėgėlis, Antano Sniečkaus augintinis, teisininkas, tema: Pakaitų galimūmams Sovietų Sąjungoje; Jolanta Vaičiaitytė, liaudies dainų išpildytoja, bro liai Graši, folkloristai dainininkai; Leila Miller, dainininkė; Bostono Kolibri ansamblis; Violeta Shtromas, perbėgėlė, tema: Pabaltijo mokymų sistema; Tomas Venclova, perbėgėlis, literatas; Atis Lejins, Švedijos tarptautinių reikalų instituto narys, pasižadėjo paruošti kultūrinę programą Stokholme; Juris Kronbergs, PEN rašytojų klubo narys, pasižadėjo paruošti literatūrinę programą; Raimonds Dembrovskis, biatlonistas, tema: Sportas Pabaltijoje ir pabaltiečių sportas vakaruose. Apie tuzinas kitų prelegentų yra pakviesti, bet atsakymai dar negauti. Ryšiai yra taip pat užmegsti su olimpinio lygio sportininkais: Aldis Berzins, aukso medalistu; Vilis Ozols, Kana dos komandos kandidatu; Arturs Sikona; Andris Karlins; Leo Rautins ir kt.

LAIKRAŠTININKŲ DĖMESYS

Taikos ir Laisvės Ryžto Žygis yra vykdomas norint paminėti liūdną 45 metų Pabaltijo valstybių okupacijos sukaktį. Jis yra vykdomas Helsinkio baigmės akto 10 sukakties išvakarėse, kuri bus Europoje plačiai minima.

Yra sudarytas apie 20 asmenų tinklas žinių tarnybų dėmesiui vystyti. Londono "Times", Hamburgo "Die Welt" dienraščiai, Vokietijos televizijos tinklas, Radio Free Europe, Andriejaus Sacharovo institutas jau pasižadėjo skirti dėmesį šioms įvykiams. Yra tikimasi, kad Voice of America ir BBC taip pat prisidės. Yra tariamasi su kitomis žinių tarnybomis.

Žygio metu Kopenhagoje veiks pabaltiečių aptarnaujama raštinė spauda, bus ruošiami pranešimai, vykdomos demonstracijos, tautinių šokių ir meno pasirodymai. Išvykoje laivu drauge plauks laikraštinių ir radijo reporteriai.

ISLAIDOS

Įvykių dalyviai dings savo išlaidais patys arba radę savo kelionės rėmėjus (pvz. pavienius amenis, klubus, organizacijas). Geram lietuvių pasirodymui būtų naudinga, kad rastųsi rėmėjai tautinių šokių

grupės, krepšinio, tinklinio komandų nariams.

Sovietų Sąjungos teismo vykdytojais - Pasaulio Pabaltiečių Santalka ir joje lietuvius atstovaujantis VLIKas - yra įsipareigoję apmokėti šio įvykio išlaidas. Lietuvių sąmata teismui sieks \$ 30.000-40.000.

Taikos ir Laisvės išvykos dalyviai išlaidas apsimokės patys, tačiau politiniai ir programos įvykiai turės būti dengiami šią išvyką remiančių Pasaulio Pabaltiečių Santalkos narių. Lietuvių sąmata šiomis išlaidom yra \$ 30.000.

Žinių tarnybos išlaikymas, pranešimų spaudai parūpinimas, leidinių paruošimas, mokesčiai už leidimus demonstracijoms vykdyti, plakatai ir kt. priemonės bus dengiamos iš Pasaulio Pabaltiečių Santalkos įnašų.

Joks įvykio organizatorius už darbą atlyginimo negaus. Kviesiems Sovietų Sąjungos teismo dalyviams, tačiau, reikės atlyginti išlaidas ir kartais sumokėti honorarą - jų da-

lyvavimas yra būtinas žinių tarnybų dėmesiui atkreipti. Kviesiems "T ir L" išvykos prelegentams ir programos pildytojams taip pat reikės apmokėti išlaidas ir parūpinti išlaikymą laive.

AUKOS

Įvardintų įvykių išlaidos toli viršija lietuvių politiškais tikslams skiriamas lėšas. Visuomenė ir organizacijos yra maloniai prašomos šį Pabaltiečių Taikos ir Laisvės Ryžto Žygį remti savo dėmesiu ir aukomis. Įvykių rėmėjų sąrašai bus skelbiami, aukos bus pakvituojamos **Tautos Fondo**.

Aukos ir pasiūlymus prisidėti prie lietuvių dalyvavimo išlaidų prašome siųsti:

Tautos Fondui/Lithuanian National Foundation, Inc. vardu
PO Box 21073, Woodhaven, NY 11421, USA.

Kituose kraštuose aukos prašome įteikti įgaliojams Tautos Fondo atstovams.

(Bus daugiau)

LKB Kronika itališkai

Italijoje pavieniam asmeniui, spaudai ir kitom komunikacijos priemonėm buvo išsiuntinėtas naujas laisvosios ELTOS - ELTA — PRESS - biuletėnis italų kalba. Leidinys pirmoje vietoje italų visuomenei pateikia "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" Nr. 62 lietuvišką vertimą.

Biuletėnio redaktorius ir lietuviškų tekstų vertėjas prelatas Vincas Mincevičius pirmajame straipsnyje apžvelgia šio balandžio pradžioje Lietuvoje išėjusio leidinio turinį. Jo svarbesnės antraštės yra šios: Sv. Kazimiero 500 metų mirties jubiliejaus iškilnių atgarsiai, Katalikiška Lietuva dėkoja Šv. Tėvui Jonui Pauliui II, Protestai dėl suimtų kunigų - Alfonso Svarinsko ir Sigito Tamkevičiaus - nesiliauja, Kun. Jono Danylos atviras laiškas ateistui Broniui Jauniškiui, Žinios iš vyskupijų, Kratos ir tardymai, Nauji pagrindžio leidiniai.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 62 yra skiriamas šv. Kazimiero 500 metų mirties jubiliejui, prašant globos Lietuvos Bažnyčiai ir visiems, kenčiantiems už tikėjimą ir tiesą. Kaip visi kiti, taip šis "Kronikos" numeris yra baigiamas sąžinės belaisvių primimi-

nimu: "Lietuvi, nepamiršk! kun. Alfonsas Svarinskas, kun. Sigitas Tamkevičius, Jadvyga Bieliauskienė, Sergiejus Kovaliovas, Viktoras Petkus, Balys Gajauskas, Vytautas Skuodis, Gintautas Iešmantas, Povilas Pečeliūnas, Antanas Terleckas, Julius Sasnauskas ir kiti neša nelaisvės pančius, kad tu galėtum laisvai gyventi ir tikėti!"

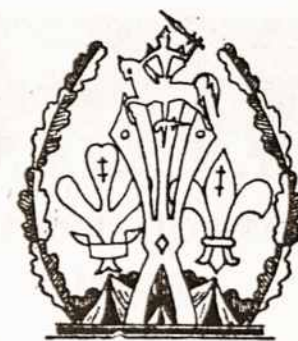
Dokumentų skyriuje laisvosios Eltos biuletėnis italų kalba pateikia popiežiaus Jono Pauliaus II lietuvišką kreipimąsi į Lietuvos katalikų Bendruomenę šių metų rugpiūčio 25 d. šv. Kazimiero jubiliejaus minėjimo baigiamųjų iškilnių Vilniuje proga, Šv. Tėvo telegramą ta pačia proga Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkui vyskupui Liudui Poviloniui ir Lietuvos vyskupų atsakymą, popiežiaus žodį apie Lietuvą įvairiomis kalbomis sekmadienio, rugpiūčio 26 d., vidudienį... Paskutiniai du ELTA - PRESS naujo biuletėnio puslapiai yra skiriami politiniam lietuvių humorui. Viršelio nuotraukoje matome popiežių Joną Paulių II iš savo privačios koplyčios prie Vatikano radijo mikrofonų kalbant į Lietuvą.

LRTV

POPIEŽIUS EUROPOS PARLAMENTARAMS

Popiežių Joną Paulių II šiomis dienomis aplankė Romoje posėdžiaavę Vakarų Europos Parlamentarinės Unijos asamblėjos dalyviai — trys šimtai deputatų iš septynių Vakarų Europos kraštų: Belgijos, Olandijos, Liuksemburgo, Prancūzijos, Vak. Vokietijos, Did. Britanijos ir Italijos. Parlamentaram Popiežius pažymėjo, kad Bažnyčia nesijaučia kompetentinga gilintis į Vakarų Europos kraštų politines, karines ir technologines problemas, bet Bažnyčiai rūpi, kad būtų ugdomos ir stiprinamos moralinės ir dvasinės vertybės, kuriomis remiasi Europos krikščioniškoji civilizacija. Toji civilizacija galinti apimti

įvairias Europos tautų kultūras, visų pirma pasireiškia visuotine pagarba kiekvieno asmens pagrindinėm laisvėm bei teisėm, žmogaus gyvybei, jo sąžinės reikalavimams ir dvasiniam poreikiams, rūpinimuisi įgyvendinti teisingumą, visuotinę gerovę ir reikiamas sąlygas, kuriose kiekvienas pilietis galėtų pilnai pasinaudoti demokratinėmis teisėmis, nevaržomai dalyvauti bendruomenės ir krašto reikalų tvarkyme. Bažnyčia nuosekliai remia pastangas, siekiančias sukurti tokią Europą, kurioje būtų atsižvelgiama į žmogų ir jo teisėtus medžiaginius bei dvasinius poreikius, kurioje būtų ugdomas teisingumas laisvėje.

MIELI BROLIAI VADOVAI, SKAUTŲ TĖVAI!

Man perėmus LSS Australijos Rajono Vado pareigas savo ir Rajono Vadijos vardu sveikinu esančius ir buvusius vadovus-ves ir kviečiu į talką lietuviškajai skautijai.

Lietuviškoji skautija yra didelė ir bujojanti šeima. Kad ji būtų sveika ir linksma, žaisminga ir darbšti, prasminga ir lietuviška, turime nuolatos budėti. Raginu nuneleisti rankų, bet ryžtis darbiui. Ne žodžiai, o tik mūsų pavyzdys įdiegs jaunesniesiems tiesos ir pareigos jausmą. Kartu dirbdami ir tobulėdami kurkime lietuviškosios skautijos ateitį. Jei truputį pasenome, atjaunėkime širdyje.

Svarbiausias lietuvių išlaikyti pagrindas yra tėvai, šeima. Greta lietuviškojo auklėjimo šeimoje yra lituanistinė savaitgalio mokykla. Taip pat didelė reikšmė tenka mūsų jaunimo organizacijoms. Mūsų jaunimui skirti sambūriai nėra labai skaitlingi. Praktiškai turime skautus, ateitininkus, sporto klubus ir Jaunimo Sąjungą.

Lietuviškoji skautija gali didžiulius savo dideliais darbais, patirtimi, kilniais siekimais. Jau pats Lietuvių Skautų Sąjungos vardas nusakoma jos dvejopą uždavinį - skautišką ir lietuvišką. Vien skautauti mūsų jaunimas galėtų šio krašto skautų vienuose. LSS rūpinasi lietuviško jaunimo auklėjimu, ugdo tautinę savigarbą, tėvynės meilę ir įpareigoja mus kovoti už gimtosios žemės laisvę, kalbą ir papročius. Mūsų obalsis ir tikslas yra paruošti jaunimą tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui.

Tėvų, ypač jaunosios kartos, šventa pareiga yra išauginti vaikus lietuviams, įjungti juos į skautų eiles, sudaryti sąlygas, kad jie galėtų lankyti sueigas, užsiėmimus, išskylas, stovyklas. Savo vaikų labui tėvai dažnai turi paaukoti savo vakarus, savaitgalius ir kartais atostogas.

Mes kviečiame ir prašome jus įjungti savo vaikus į skautų eiles, duodami progos jiems bendrauti, draugauti lietuviškoje aplinkoje, pramokti lietuviškų dainų bei žaidimų, praeiti lietuvišką skautų programą.

Mums yra reikalingas jaunas atžalynas. Tik tėvų pagalba ir pasiaukojimas yra užtikrinimas išlaikyti lietuvišką jaunimą.

Sesės - broliai vadovai! Tejungia mus visus vienas noras - auginti jaunimą kilnioje lietuviškos skautijos dvasioje. Su džiaugsmu ir nauju užsidegimu kibkime į mums įprastą skautišką darbą, nes esame pasižadėję ištikimai tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui.

Broliai ir Sese - nelaukime iš kitų nieko, bet duokime viską ką galime. Jaunimui! Budėkime!

v.s. fil. Balys Barkus,
LSS Australijos Rajono Vadas

I Š M Ū S Ū P A R A P I J Ū

M E L B O U R N A S

Gyvojo Rožančiaus nariai keičia maldos intenciją. Vasario mėn. mel simės už Lietuvos laisvę.

Vasario 16-tą minėsime sekmadienį, vasario 17 d. Pamaldose organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Po pamaldų minėjimas Lietuvių Namuose.

Parapijos Sekmadienio mokykla mokslo metus pradeda sekmadienį, vasario 17 d. Mokiniai renkasi į klases 11 val., kur bus jiems išduodamos knygos. 11.30 mokykla žyguoja į bažnyčią pamaldoms.

Amerikoje mirė Stefos Špokevičienės brolis Dr. Ignas Saulynas. Už jį šv. Mišios bus atlaikytos sekmadienį, kovo 3 d.

Šį sekmadienį, vasario 3 d. šv. Mišios yra už a.a. Juliją Lynikienej jos mirties keturnedėlyje.

Kitą sekmadienį, vasario 10 d. šv. Mišios bus už a.a. Angelę Reimerienę jos mirties metinėse.

C A N B E R R A

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Pranešame ir kviečiame tautiečius skaitlingai dalyvauti mūsų **Nepriklausomybės paskelbimo šventės minėjime**, kuris įvyks vasario 17 d., sekmadienį, sekančia programa:

11.30 šv. Mišios St. Mary's bažn., Braddon. Atnašaus kun. Pov. Martūzas.

1 val. pietūs Lietuvių klube.
2.30 val. prof. A. Kabailos paskaita, V-bos pirm. Dr. A. Stepano pranešimas iš Krašto Tarybos sesijos darbų Lietuvių Dienomis.

Taip pat bus renkamos Bendruomenės vajuos aukos ir priimamas lietuvių mokesčiai už šiuos metus (dabar \$ 5 metams asmeniui).

Canberros Apylinkės Valdyba

AUSTRALIJA IR
NAUJOJI ZELANDIJA

Maldos Apaštalavimas

Jo Šventenybė popiežius Jonas Paulius II 1985 m. vasario mėn. MA nariams skyrė sekančias intencijas:

b e n d r a j a - kad jaunimas būtų geresnio pasaulio statytoju;
m i s i j ū - už katalikų Bažnyčią musulmonų kraštuose.

Trumpas rytmetinis aukojimas — **Visa aukoju Tau, Švenčiausioji Jėzaus Širdie!**

1985 - JAUNIMO METAI

Popiežius Jonas Paulius II parodė ypatingą susidomėjimą jaunu. Jis dažnai pakartojo tai, ką yra pasakęs jaunimui savo pontifikato pirmąją dieną: "Jūs esate mano, Bažnyčios ir bendruomenės viltis".

Šio mėnesio intencija ypatingu būdu liečia 1985 metus, kurie pavadinti Jaunimo Metais. Į šį tikslą bus nukreiptos studijų temos, įvairūs parengimai, spauda, suvažiavimai, diskusijos ir nagrinėjimai, kad geriau išvelgus jaunimo problemas. Maldos Apaštalavimas privalo talkininkauti šiame reikale malda.

Popiežius savo apaštališkose keilonėse dažnai prabildavo į jaunimą. 1983 metais jis kalbėjo Costa Ricoje, Milane, Liurde, Vienoje ir Anglijoje. Savo prakalbose jis parodė jaunimui didelį jaunimo problemų supratimą. Gi jaunimas pa-

Parapijai aukojai:

\$ 200 - J. Leknius ir A. Tarašiūnas, \$ 120 - P. Šurna, \$ 100 - P. Mikulčius, \$ 80 - P. Butkus, po \$ 75 — L. Naujokaitis, kun. S. Gaidelis, po \$ 60 - A. Gabas, A. Volkas, \$ 50 B. Stankūnavičius, po \$ 40 - Pr. Augustinavičienė, K. Rasinskas, A. Makšimas, A. E. Bakaičiai, po \$ 30 J. Rubaževičius, A. Ramanauskas, po \$ 25 - A. Rukšėnas, A. Pranauskienė, V. Sukevičius, J. R. Dagys, A. Budrionis, po \$ 20 - V. Račius, Dr. J. Kunca, R. Savickas, P. Uščinas, J. Oželis, po \$ 15 - A. V. Boveis, A. Krausienė.

Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

Kun. Pr. Vaseris

MELBOURNAS

MENO PARODA

Melbourno Katalikų Moterų Draugija ruošia individualią menininkės Irenos Jokubauskienės paveikslų parodą, kuri įvyks vasario 17 d., sekmadienį, tuoj po pamaldų Lietuvių Namuose. Ši mūsų menininkė yra gerai žinoma ne tik Melbourn, bet ir kitur. Su dideliu pasisekimu jau yra turėjusi vieną paveikslų parodą.

Kviečiame visus aplankyti šią parodą, kur turėsite progos ne tik pasigrožėti menu, bet ir prieinama kaina įsigyti paveikslų.

Paroda bus atidaryta prieš minėjimą ir po minėjimo.

MELBOURNO PENSININKAMS

Pranešame, kad pirmasis šių metų pensininkų susirinkimas įvyks vasario 5 d. 12 val. Lietuvių Namuose.

Pensininkų Sąjungos Valdyba

sijuto jo supratas, parodydamas jam nuostabų entuziazmą. Pavyzdžiui, Costa Ricoje popiežius pabrėžė: "Kristus jus kviečia išsipareigoti visam, kas yra gera". "Aš siunčiu jus misionieriauti pas visus žmones" - taip jis šaukė Liurde — "kaip misionierius, kurie patys esate pakrikštyti ir sutvirtinti". "Aš paveidu jums" - jis sakė Milane — "iškilmingai išpažinti jūsų tikėjimą į Kristų esantį Eucharistijoje, kaip tikėjimo centrą ir visos Bažnyčios gyvenimo pulsą". Anglijos jaunimui jis tarė: "Aš, Jonas Paulius II, ateinu jus kvieisti sekti Kristumi ir melstis".

Popiežius tikisi iš jaunimo, kad jis išsipareigos perkeisti šiandieninę bendruomenę, persunkdamas ją Evangelijos dvasia. Milane jis kreipėsi į jaunimą sakdamas: "Padėkit sukurti naują bendruomenę, kurioje gyvybė yra respektuojama, kurioje neturteliai nemiršta iš bado, kurioje pinigai neieškvojami ginklavimuisi be jokios naudos socialiniam gerbūviui, kurioje yra leidžiamas idėjų gausumas, kurioje priešinamasi smurtui, narkomanijai, konsumerizmui, kuris bando nustelbti žmogiškąjį kilnumą, kurioje tikrosios vertybės saugojamos".

O kitą kartą jis sakė: "Popiežius patiki jums šią kilnią ir didingą iniciatyvą - nešti šviesą ten, kur viešpatauja klaidos tamsa; gėrio ir meilės šiluma ten, kur viešpatauja nuodėmės ir neapykantos naktis".

Kun. S. Gaidelis, SJ

LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS

Iš Religinės Šalpos ir Lietuvių Informacijos Centro gyvenimo

Sv. Kazimiero parapija, viena iš stipriausių Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos rėmėjų, ir 1984 m. pravedė sėkmingą rinkliavą Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai. Klebonas kun. Algirdas Olšauskas įteikė Religinei Šalpai stambiają parapijinę auką \$ 10.010.

Lietuvių Informacijos Centro vedėja Gintė Damušytė pasirodė kun. Petro Stravinsko vedamoj televizijos programoj, kurioje ji kalbėjo apie religinį persekiojimą Lietuvoj bei kritiškai dalinosi išpūdžiais iš kelionės į Sovietų Sąjungą su Nacionaline Bažnyčių Tarybos tautos delegacija. Katalikų Lygos pusvalandinė programa, užvardinta "In Defense of Faith and Freedom" yra rodoma kas antradienį. G. Damušytės pokalbis buvo rodomas lapkričio 13 d. Praeitą liepos mėnesį G. Damušytė buvo nuskraidinta į Los Angeles pasirodyti Santa Fe Communication kabelio televizijos programoje "Heart of the Nation". Pokalbio tema: dabartinė Lietuvos Katalikų Bažnyčios būklė.

1984 m. kun. Michael Bourdeaux, Kestono College steigėjas bei šių metų Templeton religinės premijos laureatas, tarnybiniais reikalais atvyko į Šiaurės Ameriką. Jis viešėjo New Yorke nuo lapkričio 27 iki 29 pas lietuvius pranciškonus. Tomis dienomis svečias iš Anglijos, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos globoj, susitikinėjo su spauda bei žmogaus teisių organizacijomis prieš išvykdamas į Vašingtoną. Kun. Bourdeaux skaitė paskaitą apie Bažnyčios padėtį Sovietų Sąjungoj šv. Vladimiro pravoslavų seminarijoj New Yorko priemiesty.

AFGANISTANO OKUPACIJAI
JAU 5 METAI

Afganistane Kalėdų šventės sutapo su penkerių metų sukaktimi nuo sovietų įvykdytos krašto okupacijos. Liūdnųjų metinių proga, laisvės kovotojai ypatingu būdu suintensyvino karinius veiksmus prieš okupantus. Spaudos agentūros praneša, kad rezistentai nuo gruodžio 24-tos dienos, penkias naktis iš eilės raketomis apšaudė sostinės Kabulo rajonus, kuriuose yra apgyvendinti sovietų pareigūnai ir yra išikūrusios įvairios sovietų įstaigos. Kabulo apšaudymu, kaip pastebi spaudos agentūros, laisvės kovotojai siekė parodyti, jog nežiūrint visų saugumo priemonių, jie yra pajėgūs užpulti net sostinės centrinius rajonus. Šiomis dienomis laisvės kovotojai įvykdė puolimus prieš sovietų okupacinę kariuomenę taip pat ir įvairiose kitose Afganistano srityse.

AUKODAMI TAUTOS FONDUI,
REIŠKIAME SOLIDARUMĄ
KOVJANČIAI LIETUVAI!

TF Atstovybė Melbourne

A. A. JONUI SIMUČIUI

mirus, jo žmoną Juzefą, dukrą Stefaniją ir sūnų Joną ir jų šeimas, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Donata, Alfonsas Bajaliai ir šeima, Newcastle NSW.

A. A. JULYTEI LYNIKIENEI

mirus, jos motiną Kotryną Karosienę, vyrą Kęstutį, dukrą Viktoriją, sūnų Antaną giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Benas ir Ona Duobai

A. A. ZANIUI BRENEZERIUI

mirus, jo motinai Marijai Brenezerei ir trimis broliams reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Zanius, Benjaminas, Ona Duobai

M E L B O U R N E

LIETUVIŲ KALBOS KURSAI

Dėmesio moksleiviams - studentams!

Jau 13 metų Viktorijos Svetimo ministerijos žinioje šeštadieniais veikia lietuvių kalbos kursai. Pamokos vyksta rytais 9-12 val. University High School gimnazijos patalpose, Parkville. 1984 metų kursai neseniai baigėsi. Turėjome tris klases: žemiausią, vidurinę ir High School Certificate lygio, kuriuose dirba prityrę mokytojai - p. Sadauskienė, p. Varnas ir Loreta Čižauskaitė. Šiomet reikalinga daugiau mokinių, nes kitaip nebus pilnos klasės ir dėlto vieną jų gali uždaryti.

Moksleiviai jau iš antrosios gimnazijos klasės kviečiami stoti į šiuos kursus, nes juos baigus, lietuvių kalbos pažymys Svetimo ministerijos užskaitomas kaip vienas privalomų dalykų gimnazijos baigimo atestate (High School Certificate).

Rimtai pagalvokite ir suprasite, kad šiem kursams įsteigti reikėjo daug pastangų, kol buvo išgautas pripažinimas, kad lietuvių kalba būtų vienu H.S.C dalyku. Negi dėl moksleivių trūkumo leisime, kad tuos kursus valdžia uždarytų?

Ar graikai, olandai, latviai ir kiti, kurie įsteigė savo kursus tik po lietuvių pastangų ir pavyzdžio, ver-

tina savo kalbą daugiau negu mes savąją?

Moksleiviai ir tėvai kviečiami ir raginami lietuvių kalbos kursais rimtai susirūpinti ir nedelsiant kreiptis į Lietuvių kalbos Tėvų komitetą skambinant Albinui Savickui, tel. 311 9532 arba Algiui Šimkui, tel. 578 4319.

Universiteto Šeštadienio Mokyklos Tėvų Komitetas

LIETUVIŠKOJI KNYGA

Gauta: Bohdano Krolikowskio "Blažeja Siennickiego diariusz z wojny Szwedzkiej", Warszawa 1984. Ks. Vanagėlio raštai su autorius portretu ir trumpa jo biografija, Kaunas - Vilnius 1921. P. Cvirkos "Nemuno šalies pasakos", iliustravo T. Tarabildienė, Kaunas 1948. Vaižgančio raštai, tomas VII, Gondingos kraštas, I d., Kaunas - Vilnius 1923. V. Zemaičio "Sąveikos etika", Jono Vabalio - Gudaičio etinės teorijos bruožai, Vilnius 1982.

Aukojo: Birutė Kemežaitė (autorė) "Nebijok žaibų, nei vėtrų!", poezija, Chicago 1981. Redaktorė ir leidėja Birutė Kemežaitė "Tautos gyvybė", politinis, literatūrinis, tautinio sąmoningumo žurnalas iki Nr. 3-4 imamai. L. Didžienė 14 metų surinktų žurnalų kompleksus. I. O'Dwyer knygų ir žurnalų. O Duobienė laikraščių.

Nuoširdi padėka aukojusiems!

J. Mikštas
Bibliotekos Vedėjas

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmd., trečiad., ketvirtad., - - - - - 5 - 10 val.
ANTRADIENIAIS KLUBAS UZDARYTAS
Penktadieniai - - - - - 5 - 11.30 val.
Šeštadieniai - - - - - 2 - 12.30 val.
Sekmadieniai - - - - - 12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., penktad., ir šeštad. nuo 6 val.
Sekmadieniai - - - - - nuo 1 val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO 5.30 iki 8 val. ŠVEDIŠKAS STALAS - SMORGASBORD
Kaina tik \$ 3. Kviečiame visus.

Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus, kodėl ne Lietuvių Namuose? Kodėl nepasiteirauti? Skambinkite 708 1414.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

FUNERALS OF DISTINCTION PTY. LTD.

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, NSW.

Tel. 724 5408. Veikia visas 24 valandas per parą.

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

Tobin Brothers Pty. Ltd. Funeral Directors.

North Melbourne: 189 Boundary Rd., 3051. 329 6144
Frankston: 232 Cranbourne Road, 3199. 789 6766
Glenroy: 111 Wheatsheaf Road, 3046. 306 2044
Malvern: 1382 High Street, 3144. 509 4720
Noble Park: 505 Princes Highway, 3174. 546 7644

ADELAIDĖ

SVEČIAS IŠ AMERIKOS

Sausio 4 d. Adelaidėje lankėsi iš JAV į Lietuvių Dienas Canberroje atskridęs, svarių minčių aktualią paskaitą ALB Tarybos nariams ir svečiams pateikęs Dr. Petras Kisielius. Atskrido jis Adelaidėn vienai dienai susitikti ir susipažinti su vietos ateitininkais. Būrelį jų 7 val. vak. Lietuvių Kat. Centro patalpose J. Stepanas, Ateitininkų Fedr. Įgaliotinis Australijoje, greitosiomis telefonu sukvietęs pristatė gerbiamaam svečiui, buvusiam Ateitininkų Federacijos vadui. Kun. J. Petraitis, MIC, palaimino pyragaičiais ir kava padengtą stalą. Dr. P. Kisielius tarė ilgesnį žodį. Išdėstė jis savo ir kitų Ateitininkijos vadovų rūpestį Australijos, Pietų Amerikos ir kitų kraštų ateitininkais.

Iškėlė reikalą glaudesnių ryšių. Yra sunkumų. Kvietai ir ragino juos nugalėti. Tie, kurie laikome save lietuviais, turime kovoti su apatija, dirbti savo tautai, palaikyti ryšius su artimaisiais Lietuvoje. Sekasi ar nesiseka, privalome būti ir išlikti optimistais. Visi juk žinome, kad mirsime, bet neskubame pasitraukti iš gyvenimo. Visų mūsų pareiga saugoti tautą, kad ji išliktų gyva ir krikščioniška. Turime tapti kovojančio krašto aidu. Kun. Svarinskas, kun. Tamkevičius, Petkus ir daugelis kitų sąžinės, minties ir žodžio laisvės kalinių ateitininkų idėjų subrandinti tebūna mums šviesiu gyvenimo ir veiklos pavyzdžiu. Ragino - skatino daugiau dėmesio atkreipti į jaunimą, - auklėti, ugdyti jį ateitininkiškoje dvasioje. Vien sportas ar šokis nesubrandina pilnutinio žmogaus - lietuvio. Tam reikalui turėtų pasitarnauti ateitininkija. Tat atkreiptinas dėmesys į jaunimo vadovų paruošimą, į tinkamą globėjų suradimą. Iškėlė ir visą eilę pavyzdžių kaip tai padaryti.

Gyvai atsiliepdami į iškeltus klausimus, kuo ne visi susirinkimo dalyviai įsijungė į diskusijas ir pokalbį. Nurodydami į čia esančius sunkumus, iškeldami atliekamus darbus, pasiektus laimėjimus, susirinkimą pratęsė iki 10 val. Gerbiamas svečias pabrėždamas optimizmo galią, išstvermės palaimą, kvietė visus darbuotis rankų nenuleidžiant. Kvietai atsūsti jaunimo atstovus į šiais metais JAV rengiamą Ateitininkų Kongresą, ruošiamus kursus, stovyklas. Pžadėjo paramą.

Susirinkimas - pokalbis baigtas pakiliai sugiedotu ateitininkų himnu. Dalyvavo 22 asmenys. J.St.

= Airijos primas kardinolas O'Fiaich apsilankęs Romoje pareiškė, kad Airijai pagalbos reikia ne ginklais, o ekonomijos pakėlimu. Šiaurės Airijoje kovos ne dėl religijos, kaip jas pristato britų radijas ir spauda, bet grynai tarp airių patriotų ir britų. 1920 m. pradžioje britai padalino Airiją ir pačią šiaurinę dalį su šešiom apskritim pasiliko savo valdžioje. Ten nebus ramybės, kol britai savo kariuomenės neatitrauks iš šiaurinės Airijos.

BRISBANE

Čia lietuvių gyvenimas jaučiamas kaip vienos šeimos. Bendruomenės Valdybai dirbant kartu su Lietuvių Namų administracija, šauiniai suruošė Kūčių vakarą ir Naujų Metų sutikimą.

Namų administracijoje mes turime stiprų veikėją Juozą Luckų. Jo pareiga - finansinis išlaikymas mūsų Lietuvių namų.

Bendruomenės Valdyboje turime labai stiprią darbininkę Mariją Jakavičienę. Be abejo turime ir kitų gerų darbininkų, kurie kiekvienu atveju prisideda čionykščiam lietuvių šeimos darbui.

Tuo tarpu ruošiamės Vasario 16 minėjimui. Minėjimas prasidės iškilmingomis pamaldomis sekmdienį, vasario 17 d. Po pamaldų minėjimas bus Lietuvių Namuose, 49 Gladstone Road, Highgate Hill.

Valdyba prašo visus kuo skaitlingiau dalyvauti.

Paskutiniu laiku mūsų brangaus kapeliono kun. Dr. P. Bačinsko sveikata šlubuoja. Jis buvo kelias dienas ligoninėje, bet ir po to nėra sveikas.

Visa bendruomenė meldžia Viešpaties suteikti jam sveikatos. K.B.

ISTORINĖS ŠVEDŲ GRAVIŪROS, VAIZDUOJANČIOS LIETUVIŲ — ŠVEDŲ KAUTYNES

Švedai turi senų, istorinių graviūrų, kuriose pavaizduotos svarbesnės kautynės. Įskaitytinai 1656 m. lietuvių - švenų kautynės prie Sandomiro, taip pat 1656 m. lietuvių - švedų kautynės prie Pilypavo. Tose graviūrose yra švedų įrašyti aiškinimai lotynų kalba.

Minėtos graviūros gautos iš Švedijos. Jose esantieji lotynų k. aiškinimai išversti ir atspausdinti lietuviškai, taip pat tose graviūrose duoti papildomi lietuvių k. aiškinimai. Viskas gražiai, didokuose lakštuose atspausdinta, tinka mokslo įstaigoms, papuošimui salių, kambarių. Išleido Lietuvių Istorijos Draugija Čikagoje 1984 metais. Platina Lietuvių Istorijos Draugijos reikalų vedėja Alicija Rūgytė 6547 S. Washtenaw Ave. Chicago 60629, USA. Abi istorinės graviūros, su aiškinimais lotynų ir lietuvių kalbomis, su pasiuntimu, tikrai 15 amer. dolerių. Po vieną neparoduodama.

Patartina įsigyti sau, dovanoti mokslo įstaigoms ar artimiesiems įvairiomis progomis.

LIETUVIŲ RADIO VALANDELES

ADELAIDĖ 5EBI - FM šeštadieniais nuo 9 v. iki 10 v. ryto.
CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmd. 11 val. ryto, pirmad. 6.30 val. p.p.

SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE kiekvieną ketvirtadienį 5.30 - 6 val. vak.

PERTH 6NR kas trečią antradienį 6.30 val. vak.